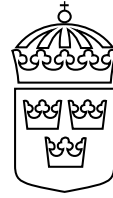

Regeringens proposition

2025/26:109

Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

Prop.
2025/26:109

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 26 februari 2026

Ulf Kristersson

Elisabeth Svantesson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar sänks från 25 procent till 6 procent. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (2023:200).

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	5
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Bakgrund och gällande rätt	7
5	Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar	8
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	12
7	Konsekvensanalys	12
7.1	Offentligfinansiella effekter	13
7.2	Effekter för företag	14
7.3	Effekter för enskilda	16
7.4	Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	16
7.5	Övriga effekter	17
8	Rättelse i lagen om skatt på energi	17
9	Författningskommentar	18
9.1	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200)	18
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	18
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar	20
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	21
Bilaga 3	Lagrådets yttrande	22
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 februari 2026		24

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2025/26:109

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 14 § mervärdesskattelagen (2023:200) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

14 §

Skatt tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra liknande föreställningar, *och*

2. tillträde till och förevisning av djurparker och förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden.

1. tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra liknande föreställningar,

2. tillträde till dans-tillställningar, *och*

3. tillträde till och förevisning av djurparker och förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mervärdesskatt som avser beskattningsbara transaktioner för vilka den beskattningsgrundande händelsen inträffat före ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi Prop. 2025/26:109

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 5 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

5 §¹

Beskattningsmyndigheten medger, i den omfattning som anges i andra–fjärde styckena, efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatt på elektrisk kraft och bränsle som denne förbrukat för framställning av värme eller kyla som levererats för ändamål som ger skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 1, 6 eller 10, 11 kap. 9 § första stycket 2, 3, 5 eller 6, 12 eller 12 a §. Med förbrukning för framställning av värme eller kyla avses i fråga om återbetalning av skatt på elektrisk kraft även sådan förbrukning som skett i samband med framställningen för drift av pumpar, fläktar och andra hjälpanordningar som är nödvändiga för driften av anläggningen.

Beskattningsmyndigheten medger, i den omfattning som anges i andra–fjärde styckena, efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatt på elektrisk kraft och bränsle som denne förbrukat för framställning av värme eller kyla som levererats för ändamål som ger skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 1, 6 eller 10, 11 kap. 9 § första stycket 2, 3, 5, 6 eller 7, 12 eller 12 a §. Med förbrukning för framställning av värme eller kyla avses i fråga om återbetalning av skatt på elektrisk kraft även sådan förbrukning som skett i samband med framställningen för drift av pumpar, fläktar och andra hjälpanordningar som är nödvändiga för driften av anläggningen.

Återbetalning medges vid leverans för

1. tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet, för elektrisk kraft med den del av energiskatten som överstiger 0,6 öre per kilowattimme,

2. annat ändamål än som avses under 1, med hela energiskatten på elektrisk kraft och med hela energiskatten, koldioxidskatten och svavelskatten på bränsle.

Om leverans skett för tillverkningsprocessen i sådan industriell verksamhet som tillhör en verksamhetskategori som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG, medges återbetalning för

1. råttallolja med ett energiskattebelopp som motsvarar 100 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a, och

¹ Senaste lydelse 2021:410.

Prop. 2025/26:109 2. andra bränslen än råttallolja med 100 procent av koldioxidskatten.
För bensin och bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b medges
inte någon återbetalning av skatt enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 13.20) bedömde regeringen att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar bör sänkas från 25 procent till 6 procent.

Inom Finansdepartementet har promemorian Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar tagits fram. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag är likalydande med propositionens lagförslag i avsnitt 2.1. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns tillgängliga på regeringens webbplats, [regeringen.se](https://www.regeringen.se), och i lagstiftningsärendet (Fi2025/01062).

I denna proposition behandlas promemorians förslag. Till Finansdepartementet har det kommit in skrivelser som avser andra ändringar av reglerna om skattesatser i mervärdesskattelagen (2023:200). Dessa behandlas i avsnitt 5. Dessutom behandlas en ändring av rättelsekaraktär i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 27 november 2025 att inhämta Lagrådets yttrande över ett lagförslag som överensstämmer med lagförslaget i avsnitt 2.1 i denna proposition. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 3*. Lagrådet efterfrågar en djupare analys av förslagets överensstämmelse med EU-rätten. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 5.

Lagrådets yttrande har inte inhämtats över förslaget om ändring i lagen om skatt på energi. Lagförslaget, som är av rättelsekaraktär, är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund och gällande rätt

Mervärdesskatten är harmoniserad i stor utsträckning inom EU och reglerna finns huvudsakligen i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). I Sverige har mervärdesskattedirektivet införlivats genom främst mervärdesskattelagen (2023:200), ML.

Möjligheten att tillämpa olika skattesatser på mervärdesskatteområdet regleras av mervärdesskattedirektivet. Medlemsstaterna ska tillämpa en normalskattesats på lägst 15 procent (artikel 97 i mervärdesskattedirektivet). Det är vidare möjligt att tillämpa en eller två reducerade skattesatser på lägst 5 procent (artikel 98.1 i mervärdesskattedirektivet). Reducerade skattesatser får endast tillämpas på leverans av varor och tillhandahållande av tjänster i de kategorier som anges i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Medlemsstaterna får dessutom tillämpa en reducerad skattesats som understiger miniminivån på 5 procent och ett undantag med rätt att göra avdrag för mervärdesskatt som betalats i det

Prop. 2025/26:109 tidigare ledet på leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster som omfattas av högst sju punkter i bilaga III till mervärdesskattedirektivet (artikel 98.2). Sverige tillämpar en normalskattesats på 25 procent och två reducerade skattesatser på 12 procent respektive 6 procent (9 kap. ML). Av punkt 7 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet följer att reducerad skattesats får tillämpas på bland annat tillträde till föreställningar, teatrar, cirkusar, marknader, nöjesparker, konserter, museer, djurparker, biografier, utställningar och liknande kulturella evenemang och anläggningar.

Sverige har utnyttjat möjligheten att tillämpa reducerad skattesats på tillträde till bland annat konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar samt andra liknande föreställningar. Detta regleras i 9 kap. 14 § 1 ML.

5 Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

Regeringens förslag

Mervärdesskatten på tillträde till danstillställningar sänks från 25 procent till 6 procent.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

En betydande majoritet av de remissinstanser som har svarat tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Ekonomistyrningsverket (ESV)*, *Folkets Hus och Parker*, *Företagarna*, *Hotell- och restaurangfacket (HRF)*, *Ideell kulturallians*, *Konjunkturinstitutet*, *Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (KLYS)*, *Music Management Forum (MMF)*, *Musikerförbundet*, *Musikförläggarna*, *Restaurangföretagarna*, *Statens kulturråd*, *Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI)*, *Svensk Scenkonst*, *Sveriges Riksidrottsförbund (RF)*, *Stim*, *Tillväxtverket* och *Visita* tillstyrker förslaget. ESV framhåller att trots att förslaget är ytterligare ett avsteg från normalskattesatsen om 25 procent så minskar förslaget troligtvis de sammantagna konkurrenssnedvridande effekterna på den aktuella marknaden. Vidare anser ESV att med förslaget blir definitionen av kulturområdet troligtvis tydligare och skattemässigt uppnås likabehandling. Tillväxtverket anser att förslaget bidrar till hållbar utveckling inom besöksnäringen, de kreativa och kulturella branscherna samt till ökad konkurrenskraft för enskilda företag.

Flera remissinstanser, däribland HRF, Folkets Hus och Parker, Ideell kulturallians, KLYS, Musikerförbundet och SAMI, framhåller att danstillställningar och dansband är kultur samt att det är rimligt och rättvist att tillträden till sådana evenemang får samma skattesats som viss annan

kultur. Flera remissinstanser, såsom HRF, Musikerförbundet och SAMI, anser att förslaget kommer att medföra positiva effekter för folkhälsan. MMF stödjer likabehandling av olika kulturyttringar och understryker att en levande scen och klubbscen är vitalt för svenskt kulturliv.

Folkets Hus och Parker menar att förslaget även gynnar ideella föreningar som är undantagna från mervärdesskatt, eftersom det stimulerar branschen som helhet.

Vissa remissinstanser, däribland Musikerförbundet, Musikerförläggarna, SAMI, Svensk Scenkonst och Visita, bedömer att förslaget kommer att innebära minskade gränsdragningsproblem och en minskad snedvridning av konkurrensen.

RF understryker vikten av att tydligt särskilja kulturella danstillställningar och idrottslig dansverksamhet, så att förslaget inte skapar otydlighet eller nya administrativa bördor för idrottsföreningar. Statens kulturråd och RF uppmärksammar behovet av en tydlig definition av vad som avses med danstillställning.

Stockholms universitet anser att förslaget är godtagbart utifrån det snäva perspektivet att minska gränsdragningsproblem, men ifrågasätter det angivna syftet och framhåller att det knappast går att bedöma om förslaget får någon effekt på dansandet. *Stockholms universitet* framhåller dock att den samlade skatteekonomiska och skatterättsliga expertisen anser att det vore bättre med enhetlig mervärdesskatt.

Kammarrätten i Stockholm och *Förvaltningsrätten i Stockholm* för fram att den föreslagna definitionen av danstillställningar är vid och att förslagets förenlighet med EU-rätten behöver analyseras ytterligare. *Förvaltningsrätten i Stockholm* för även fram vissa lagtekniska synpunkter.

Skatteverket avstyrker förslaget och bedömer att förslaget inte är förenligt med mervärdesskattedirektivet. Musikerförbundet och SAMI anser dock att förslaget är förenligt med EU-rätten eftersom danstillställningar ska betraktas som en del av svensk kultur och därmed anses vara liknande kulturella evenemang i den mening som avses i mervärdesskattedirektivet.

Srf konsulterna avstyrker förslaget och pekar på att när mervärdesskatten sänks på ett område finns risk för gränsdragningsproblem och konkurrenssnedvridning. *Srf konsulterna* betonar att detta endast är en begränsad del av problematiken med att införa ytterligare ett undantag från enhetlig mervärdesskatt och framhåller de problem som bedömningen av om det rör sig om ett eller flera tillhandahållanden innebär.

Skälen för regeringens förslag

Mervärdesskatten är en effektiv skatt och bör värnas som intäktskälla för staten. När mervärdesskatten sänks på ett område finns risk för att det uppstår gränsdragningsproblem och konkurrenssnedvridningar i förhållande till andra varor och tjänster. Utgångspunkten bör därför vara enhetlig mervärdesskatt och tillämpning av normalskattesatsen på 25 procent.

När det gäller tillträde till vissa evenemang och tillställningar inom kulturområdet görs dock sedan lång tid tillbaka avsteg från denna

Prop. 2025/26:109 utgångspunkt genom tillämpning av en lägre skattesats i syfte att gynna kulturlivet. Tillträde till kulturella evenemang som konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar eller liknande föreställningar beskattas därför med 6 procent mervärdesskatt. Även viss idrottslig verksamhet som innefattar dans beskattas på samma sätt. Tillträdet eller entréavgiften till danstillställningar beskattas dock med 25 procent mervärdesskatt. Dans utgör en viktig del i det svenska kulturlivet. För att främja dans och kultur i Sverige föreslås att skattesatsen för danstillställningar sänks från 25 procent till 6 procent mervärdesskatt.

Några remissinstanser, däribland *Statens kulturråd* och *RF*, efterfrågar en tydlig definition av vad som avses med danstillställning. *RF* betonar även att det är avgörande att dans som idrott fortsatt behandlas enligt gällande regler och att förslaget inte skapar otydlighet eller nya administrativa bördor för idrottsföreningar. Även *Kammarrätten i Stockholm* för fram behovet av att klargöra och analysera eventuella gränsdragningsproblem.

En danstillställning är i sammanhanget ett arrangemang där besökarna ges möjlighet att dansa till musik. Till exempel bör så kallade dansbandsevenemang samt nattklubbar och diskotek där det finns tydligt avgränsade ytor avsedda för dans i regel betraktas som danstillställningar.

Regeringen bedömer att det i normalfallet utan svårigheter bör kunna konstateras vad som är en danstillställning. Även bedömningen av om det rör sig om en danstillställning eller sådan idrottslig verksamhet som innefattar dans bör i de allra flesta fall vara oproblematisk. I de situationer där gränsdragningsfrågor trots allt uppstår bedömer regeringen att förslaget i regel bör medföra en minskad administrativ börda för berörda aktörer, eftersom samma skattesats kommer att gälla i förhållande till dels sådan idrottslig verksamhet som omfattas av 6 procent mervärdesskatt, dels andra kulturella evenemang som omfattas av 6 procent mervärdesskatt. När det gäller verksamhet som är undantagen från mervärdesskatt behöver aktörerna inte beakta frågan om tillämplig skattesats. I de fall gränsdragningsproblem uppstår i frågan om vad som är tillträde till en danstillställning respektive ett tillhandahållande som omfattas av normalskattesatsen, får dessa avgöras i rättstillämpningen.

Regeringen instämmer i det som *Srf konsulterna* för fram om att när mervärdesskatten sänks på ett område finns en risk att den administrativa bördan ökar när det gäller att bedöma om det rör sig om ett eller flera tillhandahållanden. För det nu aktuella förslaget bör den risken dock vara begränsad.

En alternativ åtgärd för att gynna berörda branscher är att överväga någon form av stöd via statsbudgetens utgiftssida. Eftersom en sänkning av mervärdesskatten på danstillställningar har fördelen att det minskar gränsdragningsproblem och konkurrenssnedvridningar gentemot andra kulturella evenemang såsom konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar bedöms dock sänkt mervärdesskatt på danstillställningar vara lämpligare än ett stöd på utgiftssidan.

Av punkt 7 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet följer att en reducerad skattesats får tillämpas på tillträde till vissa kulturella och upplevelsebaserade aktiviteter. Där nämns bland annat föreställningar, teatrar, konserter och liknande kulturella evenemang och anläggningar. Skatteverket bedömer att förslaget inte är förenligt med

mervärdesskattedirektivet med motiveringen att en danstillställning inte är ett med en föreställning liknande kulturellt evenemang. Även *Kammarrätten i Stockholm* och *Förvaltningsrätten i Stockholm* för fram att det kan finnas behov av ytterligare utredning när det gäller frågan om danstillställningar kan likställas med sådana kulturella evenemang som avses i mervärdesskattedirektivet. *Lagrådet* anser att det bör göras en djupare analys när det gäller förslagets förenlighet med EU-rätten. Regeringen konstaterar att möjligheten enligt mervärdesskattedirektivet att tillämpa reducerade skattesatser utgör ett undantag från huvudregeln att en normalskattesats ska tillämpas. Enligt EU-domstolens praxis ska sådana undantagsregler tillämpas restriktivt och tolkas i enlighet med de aktuella uttryckens gängse innebörd (se bland annat EU-domstolens avgörande *Segler-Vereinigung Cuxhaven*, C-715/18). Det kan dock konstateras att det saknas praxis från EU-domstolen som direkt tar sikte på frågan om danstillställningar utgör sådana evenemang som kan bli föremål för en reducerad skattesats enligt mervärdesskattedirektivet. I punkt 7 i bilaga III räknas bland annat föreställningar, teatrar, cirkusar, marknader, nöjesparker, konserter, museer, djurparker, biografer, utställningar och liknande kulturella evenemang och anläggningar upp. Dessa aktiviteter skiljer sig i hög utsträckning åt. Till exempel kan nöjesparker, tivolin och cirkusar uppfattas som mer nöjesbetonade företeelser. Detta ger enligt regeringens mening stöd för att även andra nöjesbetonade företeelser kan omfattas av den aktuella undantagsregeln. Mot den bakgrunden bedömer regeringen att tillträde till danstillställningar är jämförbart med den kategori av aktiviteter som räknas upp i punkt 7. Danstillställningar får därmed anses vara liknande kulturella evenemang i den mening som avses i punkt 7 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Regeringen anser därför att förslaget är förenligt med mervärdesskattedirektivet och med EU-rätten i övrigt.

Övriga synpunkter från *Företagarna*, *RF*, *Stockholms universitet*, *Svenska musikerförbundet* och *SAMI* behandlas i avsnitt 6 och 7.

Företagarna har i en skrivelse den 11 juni 2013 föreslagit en låg och enhetlig mervärdesskattesats (Fi2013/02371). Regeringen är inte nu beredd att genomföra en sådan ändring av mervärdesskattesatserna. Någon åtgärd vidtas därför inte med anledning av skrivelsen.

Byskeälvens fiskevårdsområde har i en skrivelse den 14 augusti 2025 begärt att fiskevårdsområden i första hand ska undantas från mervärdesskatteplikt och i andra hand omfattas av mervärdesskattesatsen 6 procent (Fi2025/01589). Fiskevårdsområden är inte med i förteckningen i bilaga III till mervärdesskattedirektivet över de leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster på vilka reducerad mervärdesskatt får tillämpas. Regeringen bedömer att det enligt direktivet inte heller är möjligt att undanta fiskevårdsområden från mervärdesskatt. Företrädare för ett antal privata musikskolor föreslår att mervärdesskattesatsen på privat musikundervisning ska sänkas från 25 procent till 6 procent (Fi2024/00638). Regeringen konstaterar att inte heller privat musikundervisning räknas upp i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Regeringen vidtar därför ingen åtgärd med anledning av dessa skrivelser.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för mervärdesskatt som avser beskattningsbara transaktioner för vilka den beskattningsgrundande händelsen inträffat före ikraftträdandet.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Flera remissinstanser förespråkar ett tidigare ikraftträdande av förslaget. *KLYS*, *Musikerförbundet* och *SAMI* anser att förslaget bör träda i kraft redan den 1 maj 2026 i syfte att ge hela sommarsäsongen nästa år samma förutsättningar. *Visita* och *Svensk Scenkonst* anser att förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2026 eftersom det för de flesta företag skulle bli enklare att hantera.

Skälen för regeringens förslag

Det är angeläget att ändringen träder i kraft så snart som möjligt. Samtidigt behövs viss tid för omställning för de berörda aktörerna. Därutöver måste hänsyn tas till gällande redovisningsperioder för mervärdesskatt. Regeringen föreslår således att lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Äldre bestämmelser bör fortfarande gälla för mervärdesskatt som avser beskattningsbara transaktioner för vilka den beskattningsgrundande händelsen inträffat före ikraftträdandet. Det innebär att sådana beskattningsbara transaktioner beskattas med den skattesats som var tillämplig före den 1 juli 2026.

7 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med utgångspunkt i tillämpliga delar av 7 § i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och skattebaser och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Vid en utvärdering av förslaget kan liknande metoder som tidigare har använts vid utvärderingar av sänkt mervärdesskatt användas, se till exempel rapporten Kort- och långsiktiga effekter av sänkt restaurangmoms (Konjunkturinstitutets specialstudie nr 46, 2015) eller Bokpriskommissionen (SOU 2005:12). När det gäller danstillställningar finns i dagsläget inte tillräckligt detaljerad bransch- och prisstatistik.

7.1 Offentligfinansiella effekter

Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar från 25 procent till 6 procent bedöms minska skatteintäkterna med 0,22 miljarder kronor 2026 (vid ett införande den 1 juli) och därefter med 0,44 miljarder kronor årligen.

Statistik över skattebasen för danstillställningar saknas. Bedömningen har därför gjorts utifrån annan tillgänglig statistik, i första hand Statistiska centralbyråns (SCB) statistik över hushållens konsumtion klassificerad utifrån COICOP (Classification of Individual Consumption According to Purpose). I den mest finfördelade undergruppen, Rekreations- och sporttjänster, ingår bland annat inträde till dansetablissemang och nattklubbar. I undergruppen ingår dock även flera andra tjänster. För att bedöma hur stor andel av denna undergrupp som utgörs av dansetablissemang och nattklubbar används bland annat statistik från SCB över produktgrupper. Den statistiken visar att omkring 14 procent av all konsumtion inom undergruppen utgörs av konsumtion inom produktgruppen övriga fritids- och nöjestjänster, i vilken konsumtionen av tillträde till danstillställningar bör ingå. Även uppgifter om storleken på andra tjänster som ingår i undergruppen används för att skala ner konsumtionen i undergruppen till att omfatta danstillställningar, bland annat uppgifter om storleken på den privata konsumtionen av förevisning av naturområden (naturguidning). Den offentligfinansiella effektberäkningen baseras vidare på omsättningssiffror från dansbandsbranschen.

Sammantaget bedöms den delmängd av prognosen över total privat konsumtion av tjänsterna inom undergruppen Rekreations- och sporttjänster för 2026 som utgörs av privat konsumtion av danstillställningar uppgå till omkring 2,32 miljarder kronor. Förslaget bedöms därför medföra minskade skatteintäkter på 0,44 miljarder kronor årligen ((0,25–0,06) * 2,32), och en halvårseffekt 2026 på 0,22 miljarder kronor (vid ett införande 1 juli 2026).

Det är arrangören av danstillställningen som tillhandahåller tillträdet. Således är det i första hand arrangörer av danstillställningar som berörs av förslaget. I de fall musiken på danstillställningen spelas av musiker kan även de indirekt påverkas. Denna påverkan kan se olika ut beroende på hur marknaden reagerar på den sänkta mervärdesskatten. I den mån förslaget leder till lägre priser kan efterfrågan öka på tillträden vilket i sin tur kan innebära en ökad efterfrågan på musikernas tjänster. Det saknas dock möjlighet att uppskatta en eventuell ökning av antalet danstillställningar, bland annat eftersom det saknas uppgifter om hur efterfrågan på danstillställningar påverkas vid en prisförändring. I den mån förslaget inte leder till lägre priser innebär det i stället ett förbättrat ekonomiskt handlingsutrymme för arrangören som även kan tillfalla musikerna genom en ökad ersättning från arrangören. Det är svårt att bedöma hur det ökade ekonomiska handlingsutrymmet kan komma att fördelas mellan arrangörer och musiker, och detta kan också variera i olika delar av branschen. Använder arrangörerna det ekonomiska utrymmet till att framför allt investera i den egna verksamheten eller till att öka vinstmarginalerna är det tveksamt om det kommer musikerna till del.

Stockholms universitet ifrågasätter om förslaget i praktiken kommer att främja dans och kultur och anser att syftet borde vara att minska gränsdragningsproblematiken. Liksom redogjorts för ovan beror konsekvenserna av förslaget på hur branschen reagerar på den sänkta mervärdesskatten. Regeringen bedömer att en effekt av förslaget är att gränsdragningsproblematiken minskar.

Exempel på arrangörer som påverkas av förslaget är restauranger, nattklubbar och arrangörer av dansevenemang. Ett stort antal arrangörer av dansbandstillställningar är ideella föreningar, däribland Folkets Hus och Parker. Dessa påverkas inte av förslaget eftersom de är undantagna från mervärdesskatteplikt. Sveriges Riksidrottsförbund vill att det i konsekvensanalysen tydligare framgår att ideella arrangörer fortsatt omfattas av undantag från mervärdesskatt. Regeringen konstaterar att förslaget inte påverkar det förhållandet att ideella föreningar är undantagna från mervärdesskatteplikt och därför påverkas de heller inte av förslaget.

Musiker som kan påverkas av förslaget är framför allt diskjockeys och dansband men även andra musiker som spelar musik på dansställen där publiken företrädesvis dansar. Har publiken i stället sin uppmärksamhet riktad mot scenen anses det vara en konsert som redan i dag beskattas med 6 procent mervärdesskatt och således inte berörs av förslaget. I de fall musiken inte spelas av musiker är det huvudsakligen arrangörerna som påverkas av mervärdesskattesänkningen.

Det saknas offentlig statistik för att bedöma antalet arrangörer och musiker som kan påverkas av förslaget. Utifrån uppgifter från Danslogen, en webbplats med Sveriges största register över dansband och dansställen, och riksorganisationen Folkets Hus och Parker, bedöms färre än 200 dansställen som arrangerar dansbandstillställningar påverkas av förslaget. Utifrån uppgifter från Svenska artisters och musikers intresseorganisation (SAMI) och antalet danstillstånd som beviljades 2022 bedöms mycket övergripande att ytterligare omkring 600 arrangörer utöver arrangörer av dansbandstillställningar, såsom nattklubbar, berörs av förslaget.

Sammantaget bedöms således att omkring totalt 800 arrangörer av danstillställningar kan beröras av förslaget. Prop. 2025/26:109

När det gäller musiker bedöms att det framför allt är diskjockeys som spelar musik på danstillställningar men även exempelvis dansbandsmusiker som kan påverkas av förslaget. Det saknas dock helt eller tillräcklig statistik för att bedöma antalet diskjockeys och dansbandsmusiker som kan påverkas. Enligt yrkesinformation på internet är de flesta diskjockeys egna företagare och får betalt per spelning medan vissa är anställda av exempelvis en restaurangkedja. När det gäller antalet dansband som kan påverkas av förslaget finns enligt Musikerförbundet cirka 20–25 dansband som spelar på heltid och omkring 30–35 dansband som spelar på deltid. Därutöver finns en större mängd dansband vilkas verksamhet är att betrakta som hobbymässig. Dessa spelar ofta på dansställen som drivs av ideella föreningar. Totalt bedömer Musikerförbundet att det finns omkring 500 aktiva dansband. På hemsidan Danslogen finns 504 dansband registrerade. En samlad bedömning är att de omkring 60 dansbanden som spelar på minst deltid kan beröras av förslaget. I de fall övriga dansband spelar på dansställen som påverkas av förslaget kan även de beröras av förslaget.

De musiker som kan påverkas av förslaget ingår i SCB:s verksamhetsstatistik över artistisk verksamhet, SNI-kod 90010. Om de musiker som påverkas av förslaget är representativa för de genomsnittliga företagen i SNI-koden utgörs de till omkring 75 procent av enskilda näringsidkare, till omkring 20 procent av aktiebolag och de övriga 5 procenten utgörs av handelsbolag och ekonomiska föreningar. Trots att aktiebolagen är betydligt färre har de en total omsättning som är tre gånger så stor som de enskilda näringsidkarnas omsättning. Den genomsnittliga omsättningen för ett företag i denna SNI-kod uppgick år 2022 till omkring 400 000 kronor, vilket visar på att de musiker som berörs av förslaget bör vara mycket små företag.

Förslaget bedöms medföra att de ekonomiska förutsättningarna vad gäller mervärdesskatten blir desamma mellan tillträden till danstillställningar och övriga tillträden inom kultursektorn som redan i dag har sänkt mervärdesskatt såsom teatrar, konserter och cirkusar. Det innebär att dagens konkurrenssnedvridning till nackdel för danstillställningarna försvinner. Däremot uppstår nya konkurrenssnedvridningar, framför allt mellan tillträden till danstillställningar och tillträden till liknande tillställningar utan dans som beskattas med 25 procent mervärdesskatt såsom pubar eller restauranger. Den konkurrenssnedvridningen bör dock inte vara av betydande karaktär eftersom det bedöms vara ovanligt att en pub eller restaurang utan dans tar betalt för tillträdet. Den samlade bedömningen är att förslagets effekt på konkurrensen i ekonomin i sin helhet är begränsad.

De administrativa kostnaderna minskar i och med att arrangörerna inte behöver ta ställning till om det handlar om ett tillträde till en danstillställning eller exempelvis en konsert som redan beskattas med 6 procent mervärdesskatt. De administrativa kostnaderna ökar i de fall då arrangörerna kan behöva hantera flera skattesatser och i situationer då nya gränsdragningsproblem uppstår mellan vad som är en danstillställning och vad som är en annan närliggande aktivitet som ska beskattas med normalskattesatsen. Sammantaget bedöms förslaget inte medföra några

Prop. 2025/26:109 större förändringar av de administrativa kostnaderna för arrangörerna, men om de administrativa kostnaderna påverkas bör de minska något.

Förslagets effekter för företagen bedöms sammantaget och sett till hela ekonomin vara av begränsad karaktär, framför allt då förslaget berör få företag. Svenska musikerförbundet och SAMI anser dock att fler dansevenemang bör skapa fler arbetstillfällen för exempelvis musiker, artister och arrangörer. Regeringen delar uppfattningen att en sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar har positiva effekter för branschen. I vilken utsträckning de olika aktörerna i branschen påverkas beror på, som redogörs för ovan, hur arrangörerna hanterar det ökade ekonomiska handlingsutrymmet som uppstår till följd av den sänkta mervärdesskatten. Denna bransch utgör dock en mycket liten del av ekonomin. Dessutom bedöms en stor andel av de personer som eventuellt sysselsätts genom förslaget inte ha en svag anknytning till arbetsmarknaden och kan därför förväntas kunna ta en anställning även utan att förslaget genomförs. Förslagets effekter för sysselsättningen och företagen i hela ekonomin bedöms därmed bli begränsade.

7.3 Effekter för enskilda

Vid sänkt mervärdesskatt kommer konsumenterna att påverkas i den utsträckning inträdet blir billigare. Generellt antas en sänkt mervärdesskatt på sikt fullt ut återspeglas i priset för entrébiljetterna. Vid ett sådant antagande innebär förslaget att ett tillträde till en danstillställning som kostar 250 kronor (med 25 procent mervärdesskatt) sänks till 212 kronor (med 6 procent mervärdesskatt). För en person som går på danstillställningar 10 gånger per år innebär den sänkta mervärdesskatten minskade kostnader med 380 kronor per år. Om den sänkta mervärdesskatten återspeglas fullt ut i priset innebär det att hela den offentligfinansiella effekten kommer de personer som går på danstillställningar till godo. Det rör sig framför allt om besökare av nattklubbar men även dansbandstillställningar och liknande evenemang.

Dansbandsbesökare och annan dansutövande publik återfinns i hela landet samt både i städer och på landsbygd. Dans har ofta positiva effekter både på den fysiska och psykiska hälsan och kan därmed bidra till en god folkhälsa.

7.4 Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget medför att gränsdragningsproblematiken minskar eftersom danstillställningar och konserter kommer att omfattas av samma skattesats. *Företagarna* anser att Skatteverkets behov av kontroller därmed borde bli mindre. Regeringen konstaterar att samtidigt kommer en större andel av den totala ekonomin omfattas av en lägre skattesats, vilket innebär gränsdragningsproblem och behov av kontroller i förhållande till tillhandahållanden som omfattas av normalskattesatsen. Skatteverket kommer därmed att få ökade kostnader för kontroller med cirka 3 miljoner

kronor per år. Därtill uppstår marginella kostnader för information. Prop. 2025/26:109
Kostnaderna ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. De allmänna förvaltningsdomstolarna påverkas marginellt av förslaget och eventuella kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte medföra några effekter för övriga statliga myndigheter.

7.5 Övriga effekter

Offentlig statistik saknas om andelen kvinnor respektive män som är verksamma inom branschen, antingen via företag som arrangerar danstillställningar eller som utövande musiker såsom diskjockeys och inom dansband och andra dansgenrer. Uppgifter från branschen visar dock att det är fler män än kvinnor som är verksamma vilket bör innebära att förslaget påverkar män i större utsträckning.

Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för miljön eller kommuner och regioner. Förslaget bedöms inte nämnvärt påverka sysselsättningen, inflationen eller den ekonomiska jämställdheten.

8 Rättelse i lagen om skatt på energi

Regeringens förslag

I lagen om skatt på energi ska en hänvisning till en tidigare omnumrerad punktuppställning rättas.

Skälen för regeringens förslag

Den 1 januari 2026 utvidgades tillämpningsområdet för energiskattebefrielse för el som förbrukas i metallurgiska processer (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64). I samband med detta omnumrerades punktuppställningen i 11 kap. 9 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE, där vissa avdrag för energiskatt på el regleras. Av förbiseende gjordes inte någon följdändring i 9 kap. 5 § LSE, där det finns regler om återbetalning av skatt på el som förbrukats för leveranser av värme och kyla till några av de ändamål som ger skattenedsättning enligt 11 kap. 9 § LSE.

Någon förändring i återbetalningsreglerna för leveranser av värme och kyla var inte avsedd. Regeringen föreslår nu att en hänvisning ska göras även till 11 kap. 9 § första stycket 7.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

9.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200)

9 kap.

14 § Skatt tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra liknande föreställningar,
2. tillträde till danstillställningar, och
3. tillträde till och förevisning av djurparker och förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka tillträden som ska beskattas med 6 procent mervärdesskatt.

I *andra punkten* läggs tillträde till danstillställningar till. Ändringen innebär att tillträde till danstillställningar beskattas med 6 procent i stället för med normalskattesatsen 25 procent. Med danstillställningar avses arrangemang där det ges möjlighet för besökarna att själva dansa till musik. Till exempel bör så kallade dansbandsevenemang samt nattklubbar och diskotek där det finns tydligt avgränsade ytor avsedda för dans i regel betraktas som danstillställningar. Den nuvarande *andra punkten* flyttas till en ny *tredje punkt*.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

9 kap.

5 § Beskattningsmyndigheten medger, i den omfattning som anges i andra–fjärde styckena, efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatt på elektrisk kraft och bränsle som denne förbrukat för framställning av värme eller kyla som levererats för ändamål som ger skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 1, 6 eller 10, 11 kap. 9 § första stycket 2, 3, 5, 6 eller 7, 12 eller 12 a §. Med förbrukning för framställning av värme eller kyla avses i fråga om återbetalning av skatt på elektrisk kraft även sådan förbrukning som skett i samband med framställningen för drift av pumpar, fläktar och andra hjälpanordningar som är nödvändiga för driften av anläggningen.

Återbetalning medges vid leverans för

1. tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet, för elektrisk kraft med den del av energiskatten som överstiger 0,6 öre per kilowattimme,

2. annat ändamål än som avses under 1, med hela energiskatten på elektrisk kraft och med hela energiskatten, koldioxidskatten och svavelskatten på bränsle

Om leverans skett för tillverkningsprocessen i sådan industriell verksamhet som tillhör en verksamhetskategori som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG, medges återbetalning för

1. råttallolja med ett energiskattebelopp som motsvarar 100 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a, och
 2. andra bränslen än råttallolja med 100 procent av koldioxidskatten.
- För bensin och bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b medges inte någon återbetalning av skatt enligt denna paragraf.

I paragrafen regleras möjligheten till återbetalning av skatt för den som förbrukar el och bränslen för framställning av värme och kyla som levereras till vissa nedsättningsberättigande ändamål.

Ändringen i *första stycket* är en följdändring med anledning av en tidigare omnumrering av punktuppställningen i 11 kap. 9 §. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

Sammanfattning av promemorian Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

I promemorian föreslås att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar ska vara 6 procent. Förslaget medför att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar sänks från 25 procent till 6 procent. Förslaget syftar till att främja dans och kultur. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (2023:200).

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Efter remiss har yttranden över promemorian Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar lämnats av Ekonomistyrningsverket, Folkets Hus och Parker, Företagarna, Förvaltningsrätten i Stockholm, Hotell- och restaurangfacket, Ideell kulturallians, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Kammarrätten i Stockholm, Kommerskollegium, Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (KLYS), Konsumentverket, Music Management Forum (MMF), Musikerförbundet, Musikförläggarna, PRO, Regelrådet, Restaurangföretagarna, Skatteverket, Srf konsulterna, Statens kulturråd, Stim, Stockholms universitet, Svensk Scenkonst, Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI), Sveriges advokatsamfund, Sveriges Riksidrottsförbund, Tillväxtverket och VISITA.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att yttra sig: FAR, Landsorganisationen i Sverige, Näringslivets skattedelegation, Näringslivets Regelnämnd, Riksförbundet för Folkmusik och Dans, Svenska Danssportförbundet, Svenskt Näringsliv, Sveriges Dansorganisation, Sveriges Kommuner och Regioner och Sveriges Yrkesmusikerförbund (SYMF).

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-12-15

Närvarande: F.d. justitieråden Gudmund Toijer och Mats Anderson samt justitierådet Marie Jönsson

Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

Enligt en lagrådsremiss den 27 november 2025 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Oliver Sparrings.

Förslaget föranleder följande yttrande.

I lagrådsremissen föreslås att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar sänks från 25 procent till 6 procent. Lagrådet har ingen erinran mot utformningen av den föreslagna lagtexten. Förslaget föranleder dock följande synpunkter.

Mervärdesskatten är harmoniserad i stor utsträckning inom EU och reglerna finns huvudsakligen i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). Medlemsstaterna ska tillämpa en normalskattesats och har vidare möjlighet att tillämpa en eller två reducerade skattesatser.

I Sverige har mervärdesskattedirektivet införlivats genom främst mervärdesskattelagen (2023:200). Sverige tillämpar en normalskattesats på 25 procent och två reducerade skattesatser på 12 procent respektive 6 procent.

9 kap. 14 § mervärdesskattelagen föreskriver att skattesatsen på ett antal där uppräknade tjänster ska beskattas med 6 procent av beskattningsunderlaget. Enligt lagförslaget ska paragrafen ändras så, att det görs ett tillägg som föreskriver att skatt ska tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för tillträde till danstillställningar. Av författningskommentaren framgår att med danstillställningar avses arrangemang där det ges möjlighet för besökarna att själva dansa till musik. Till exempel bör så kallade dansbandsevenemang samt nattklubbar och diskotek där det finns tydligt avgränsade ytor avsedda för dans i regel betraktas som danstillställningar.

För att tillägget ska anses vara förenligt med EU-rätten torde krävas att tillträde till danstillställning i lagförslagets mening omfattas av punkt 7 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Punkten har följande lydelse.

Tillträde till föreställningar, teatrar, cirkusar, marknader,

nöjesparker, konserter, museer, djurparker, biografer, utställningar och liknande kulturella evenemang och anläggningar eller tillgång till direktströmning av dessa evenemang eller besök eller både och.

Prop. 2025/26:109
Bilaga 3

Närmare bestämt blir alltså frågan, om tillträde till en sådan danstillställning som avses i lagförslaget kan anses vara ett sådant liknande kulturellt evenemang som avses i punkten 7. Denna fråga, som enligt Lagrådets mening är den centrala rättsliga frågan i lagstiftningsärendet, är bara sparsamt berörd i lagrådsremissen. Frågan har uppmärksammats under remissbehandlingen av promemorian Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar (Fi2025/01062). Skatteverket avstyrker förslaget eftersom verket bedömer att det inte är förenligt med mervärdesskattedirektivet. Kammarrätten i Stockholm och Förvaltningsrätten i Stockholm för fram att förslagets förenlighet med EU-rätten behöver analyseras ytterligare.

Någon sådan närmare analys har emellertid inte kommit till uttryck i lagrådsremissen. Det anförs endast att regeringen bedömer att tillträde till danstillställningar är jämförbart med den kategori av aktiviteter som räknas upp i punkten 7 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Danstillställningar anses vara liknande kulturella evenemang i den mening som avses i punkten 7.

Det framgår av författningskommentaren att begreppet danstillställning är avsett att omfatta flera sinsemellan skilda företeelser. Bestämmelsen kan därmed förutses få en relativt vid tillämpning. EU-domstolen har emellertid betonat att reducerade mervärdesskattesatser ska tillämpas restriktivt (jfr exempelvis EU-domstolens avgörande Segler-Vereinigung Cuxhaven, C-715/18, EU:C:2019:1138 p. 25). Det är därmed tveksamt om en så vidsträckt tillämpning som här avses är förenlig med EU-rätten.

Det måste i och för sig ligga inom regeringens handlings- och bedömningsutrymme att väga ett risktagande mot den utredning som finns i ärendet. Den rättsliga utredning som läggs fram i lagrådsremissen inskränker sig emellertid till en bedömning av ordalydelsen av punkten 7 och inkluderar exempelvis inte någon analys av EU-domstolens praxis. Med hänsyn härtill bör det göras en djupare EU-rättslig analys, än vad som hittills kommit till uttryck, i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 februari 2026

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Svantesson, Edholm, Waltersson Grönvall, Jonson, Forssmed, Tenje, Forssell, Wykman, Liljestrand, Bohlin, Pourmokhtari, Rosencrantz, Dousa, Britz, Mohamsson

Föredragande: statsrådet Svantesson

Regeringen beslutar proposition Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar